

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie **J.K.**,
skazanego za czyn z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej,
na posiedzeniu w dniu 28 maja 2026 r.,
w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,
kasacji Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego,
od wyroku Sądu Rejonowego w Kołobrzegu
z dnia 27 lutego 2025 r., II K 488/24,

**uchyła zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego
rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Kołobrzegu.**

Kazimierz Klugiewicz

Małgorzata Wąsek-Wiaderek

Marek Pietruszyński

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 lutego 2025 r., II K 488/24, Sąd Rejonowy w Kołobrzegu
uznał J.K. za winnego tego, że w dniu 16 czerwca 2024 r. w K. przy ul. [...], a

następnie w miejscowości G., gm. K., na ul. [...], działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, włamał się przy użyciu karty płatniczej Banku „[...]” na rachunek bankowy dokonując dwóch nieautoryzowanych transakcji na łączną kwotę 86,26 zł na szkodę N.J., przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się po odbyciu co najmniej kary roku pozbawienia wolności, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Koszalinie z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie II K 118/18 za czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., objętego następnie wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Koszalinie z dnia 7 listopada 2018 r, II K 571/18, którym orzeczono karę łączną 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności oraz wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Świnoujściu z dnia 22 maja 2019 r, II K 35/19, którym orzeczono karę łączną 2 lat i 11 miesięcy pozbawienia wolności i objętego następnie wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 17 lutego 2020 r, V K 760/19, którym orzeczono karę łączną 4 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności, a którą J.K. odbywał w okresie od dnia 17 września 2019 r. do dnia 1 marca 2023 r, to jest czynu z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 2 lat pozbawienia wolności. Wyrok ten nie został skutecznie zaskarżony i uprawomocnił się.

Kasację od tego wyroku na korzyść skazanego, w trybie art. 521 § 1 k.p.k., wniósł Prokurator Generalny, zaskarżając go w całości i zarzucając: *„rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 64 § 2 k.k., polegające na błędnym przyjęciu, że J.K. przypisanego mu przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. dopuścił się w warunkach recydywy specjalnej wielokrotnej, podczas gdy prawidłowa ocena okoliczności dotyczących uprzedniej karalności oskarżonego prowadzi do wniosku, że działał on w warunkach recydywy specjalnej podstawowej, przewidzianej w art. 64 § 1 k.k., albowiem czyn, który oskarżony uprzednio popełnił w warunkach art. 64 § 1 k.k., stanowiący podstawę przyjęcia przez Sąd multirecydywy w odniesieniu do czynu aktualnie przypisanego, obejmował występki nienależące do kategorii przestępstw enumeratywnie wymienionych w art. 64 § 2 k.k.”*. Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Kołobrzegu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Rzeczywiście w tej sprawie błędnie przypisano J.K. odpowiedzialność karną w warunkach tzw. multirecydywy. Zarówno w dacie popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu występkę, jak i w dacie orzekania przez Sąd *meriti*, przepis art. 64 § 2 k.k. stanowił, co następuje: jeżeli sprawca uprzednio skazany w warunkach określonych w art. 64 § 1 k.k. lub art. 64a k.k., który odbył łącznie co najmniej rok kary pozbawienia wolności i w ciągu 5 lat po odbyciu w całości lub części ostatniej kary popełnia ponownie umyślne przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu, przestępstwo zgwałcenia, rozboju, kradzieży z włamaniem lub inne przestępstwo przeciwko mieniu popełnione z użyciem przemocy lub groźbą jej użycia, sąd wymierza karę pozbawienia wolności przewidzianą za przypisane przestępstwo w wysokości od dolnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę. Uznanie, że sprawca działał w warunkach recydywy specjalnej wielokrotnej (art. 64 § 2 k.k.) wymaga więc ustalenia, że sprawca będąc uprzednio skazany w warunkach określonych w art. 64 § 1 k.k. (lub art. 64a k.k.), w ciągu 5 lat po odbyciu w całości lub części ostatniej kary pozbawienia wolności (łącznie w wysokości co najmniej roku), popełnia ponownie umyślne przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu, przestępstwo zgwałcenia, rozboju, kradzieży z włamaniem lub inne przestępstwo przeciwko mieniu popełnione z użyciem przemocy lub groźbą jej użycia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2018 r., II KK 95/18). Co istotne jednak, użyte w art. 64 § 2 k.k. określenie „ponownie” oznacza, że dla zastosowania tego przepisu konieczne jest, aby uprzednie skazanie sprawcy w warunkach art. 64 § 1 k.k., stanowiące podstawę przyjęcia recydywy specjalnej wielokrotnej w odniesieniu do czynu aktualnie zarzucanego, obejmowało przestępstwo należące do kategorii tych, które zostały enumeratywnie wymienione w art. 64 § 2 k.k. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2018 r., IV KK 525/17). Innymi słowy, jak trafnie podkreślił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 maja 2021 r., V KK 172/21, okolicznością warunkującą zastosowanie tego przepisu nie jest popełnienie

przestępstwa podobnego do tego, za które sprawca został skazany w warunkach określonych w art. 64 § 1 k.k., lecz ponowne popełnienie przez sprawcę, skazanego w warunkach określonych w tym przepisie, rodzajowo tożsamego przestępstwa wymienionego w art. 64 § 2 k.k.

Podstawą przyjęcia przez Sąd Rejonowy w Kołobrzegu działania J.K. w warunkach tzw. multirecydywy, uregulowanej w art. 64 § 2 k.k., było ustalenie, że przypisanego mu przestępstwa, wyczerpującego ustawowe znamiona czynu z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., dopuścił się będąc uprzednio skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Koszalinie z dnia 12 czerwca 2018 r., II K 118/18, za czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę roku pozbawienia wolności (którą to karę, ostatecznie objętą – na mocy wyroku łącznego Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 17 lutego 2020 r., V K 760/19 – węzłem kary łącznej 4 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności, odbył w okresie od dnia 17 września 2019 r. do dnia 1 marca 2023 r.). Świadczy o tym wprost opis czynu przypisanego oskarżonemu, jak i ustalenia faktyczne wskazane przez Sąd *meriti* w uzasadnieniu wyroku (k. 120-123, odpis wyroku w sprawie II K 118/18 k. 65; odpis wyroku łącznego w sprawie V K 760/19 k. 74).

Tymczasem, katalog przestępstw zawarty w art. 64 § 2 k.k., w którym powinno mieścić się także wcześniejsze skazanie w warunkach art. 64 § 1 k.k., nie obejmuje występkę stypizowanego w art. 286 § 1 k.k., przypisanego wyrokiem w sprawie II K 118/18. O ile bowiem czyn z art. 286 § 1 k.k. niewątpliwie skierowany jest przeciwko mieniu, to nie należy on do przestępstw przeciwko mieniu popełnionych z użyciem przemocy lub groźby jej użycia, o których mowa w art. 64 § 2 k.k. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2016 r., III KK 224/16). W tej sytuacji uprzednie prawomocne skazanie J.K. wyrokiem Sądu Rejonowego w Koszalinie z dnia 12 czerwca 2018 r., II K 118/18, nie może stanowić podstawy do przyjęcia, że dopuszczając się w dniu 16 czerwca 2024 r. przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., działał on w warunkach recydywy specjalnej wielokrotnej, wskazanych w art. 64 § 2 k.k. Jednocześnie analiza danych o karalności J.K. (k. 56-62) oraz zapadłych wobec niego wyroków skazujących (k. 64-74) prowadzi do wniosku, iż podstawą takiego ustalenia nie mogą być również skazania oskarżonego innymi prawomocnymi wyrokami.

Wadliwe przypisanie tzw. multirecydywy bez wątpienia stanowi rażące naruszenie prawa materialnego i ma istotny wpływ na treść wyroku (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 lipca 2016 r., III KK 224/16; z dnia 12 stycznia 2022 r., II KK 580/21). Istotne przy tym jest, że powyższe uchybienie nie eliminuje możliwości ponownego skazania sprawcy w warunkach recydywy specjalnej podstawowej, pod warunkiem spełnienia przesłanek wskazanych w przepisie art. 64 § 1 k.k. W tej sprawie jest to możliwe. Przypisane J.K. wyrokiem w sprawie II K 118/18 (oraz także kilkoma innymi wyrokami, wskazanymi w karcie karnej) przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. (za które wymierzono karę jednostkową pozbawienia wolności w wysokości powyżej 6 miesięcy) jest bowiem przestępstwem podobnym do występku z art. 279 § 1 k.k. w rozumieniu art. 115 § 3 k.k.

Przeprowadzając postępowanie ponownie Sąd Rejonowy prawidłowo uwzględni dotychczasową karalność oskarżonego i jej wpływ na warunki, w jakich możliwe jest pociągnięcie J.K. do odpowiedzialności karnej (o ile wyda wyrok skazujący).

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w sentencji wyroku.

Kazimierz Klugiewicz Małgorzata Wąsek-Wiaderek Marek Pietruszyński

[WB]

[r.g.]